

Висвітлення проблемних і актуальних питань з теми:
"Педагогічна патологія як галузь
психологічної науки"

Виконала студентка
групи ДО16
Петрова Олександра

Зміст

- ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ
- Що вивчає педагогічна психологія?
- ПРОБЛЕМИ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
- Стратегічні теоретичні завдання педагогічної психології:
- Стратегічні прикладні завдання педагогічної психології:

ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ ЯК ГАЛУЗЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ

- Педагогічна психологія є результатом успішного розвитку двох наук - психології та педагогіки. У XIX ст. розширення їхніх наукових інтересів призвело до необхідності створити нову психологічну галузь.
- **Педагогічна психологія** - галузь психології, яка вивчає закономірності психічної діяльності людини у процесі розвитку і саморозвитку, виховання і самовиховання, навчання і самонавчання
- Отже, педагогічна психологія досліджує загальні психологічні закономірності формування особистості за цілеспрямованого здійснення педагогічного процесу, його вікову та індивідуальну специфіку, вплив на його перебіг різних чинників.
- Особливу увагу вона зосереджує на зв'язках між спеціально організованим педагогічним впливом на учня та його психічним розвитком (як пов'язані між собою біологічне дозрівання організму, навчання і розвиток особистості, чи всі різновиди навчання та виховання зумовлюють особистісний розвиток дитини, чи вони сприяють набуттю нею певної сукупності знань, умінь і навичок).
- Об'єкт педагогічної психології: людина та її життєвий шлях.

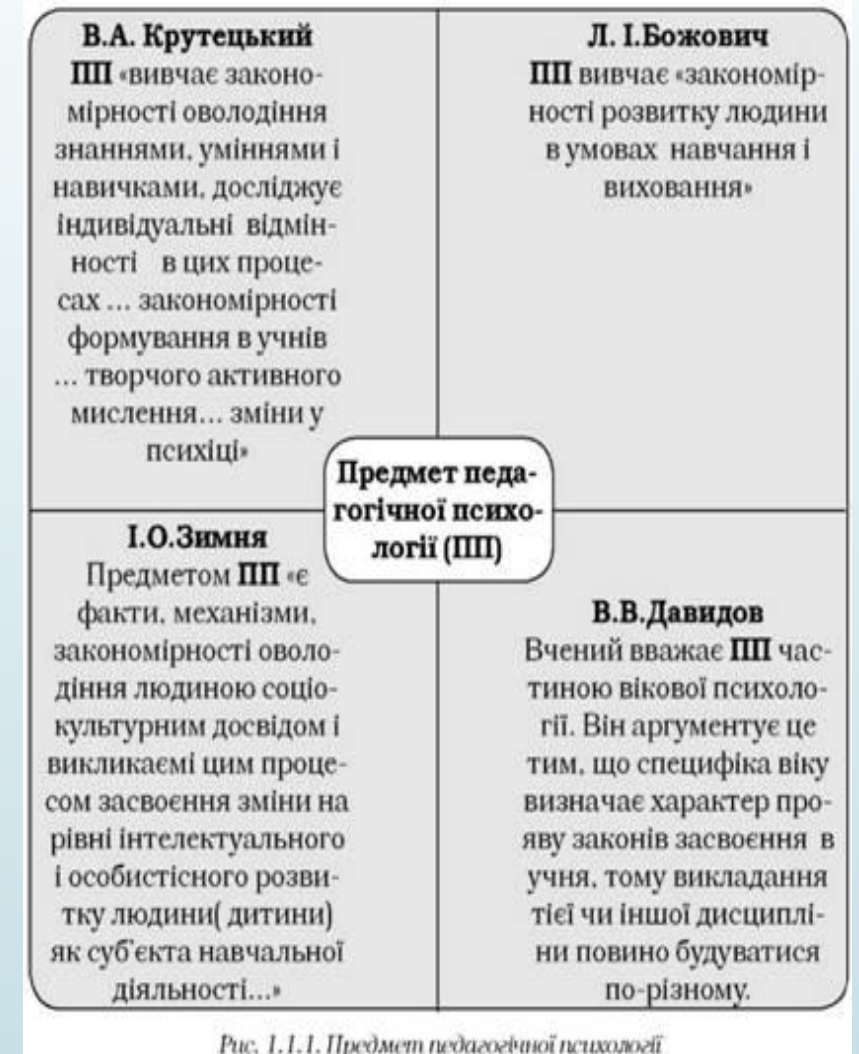

Рис. 1.1.1. Предмет педагогічної психології

Отже, педагогічна психологія вивчає:

- закономірності розвитку психічних властивостей і якостей особистості; психологічні закономірності та індивідуальні відмінності в оволодінні знаннями, уміннями і навичками; закономірності формування у школярів творчого мислення (здібностей), становлення особистості; спричинені навчанням і вихованням зміни у психіці дитини, формування психічних і особистісних новоутворень.
- Педагогічна психологія розглядає структуру освітнього процесу як взаємодію багатьох чинників (що, як розвивають, навчають і виховують; хто, як виховує, навчає і розвиває; кого навчають, виховують, розвивають; за яких умов відбувається розвиток, виховання і навчання). Всі ці фактори однаково важливі. Недостатні знання про особливості навчально-виховного впливу, педагогічну діяльність дезорганізують роботу вчителя, нейтралізують перспективи професійного вдосконалення. Як наслідок, у педагогічному повсякденні педагогічна психологія часто ототожнюється з педагогікою, що є ознакою недостатнього рівня професійної майстерності

Рис. 1.1.2. Розділи педагогічної психології

- У її структурі розрізняють теоретичну педагогічну психологію (вивчає предмет, об'єкт, принципи, методи, основні концепції навчання, виховання і розвитку); практичну педагогічну психологію (вивчає психологічні основи конкретних методів навчання, виховання і розвитку дітей, школярів та дорослих); дошкільну педагогічну психологію (вивчає психологічні основи освіти дітей до вступу до школи); педагогічну психологію середньої освіти (вивчає психологічні засади навчання, виховання і розвитку школярів та особливості педагогічної діяльності вчителя); педагогічну психологію вищої школи і безперервної освіти (вивчає психологічні основи організації освіти у вищій школі, перекваліфікацію фахівців, професійного вдосконалення та самовдосконалення тощо).

Принципи педагогічної психології

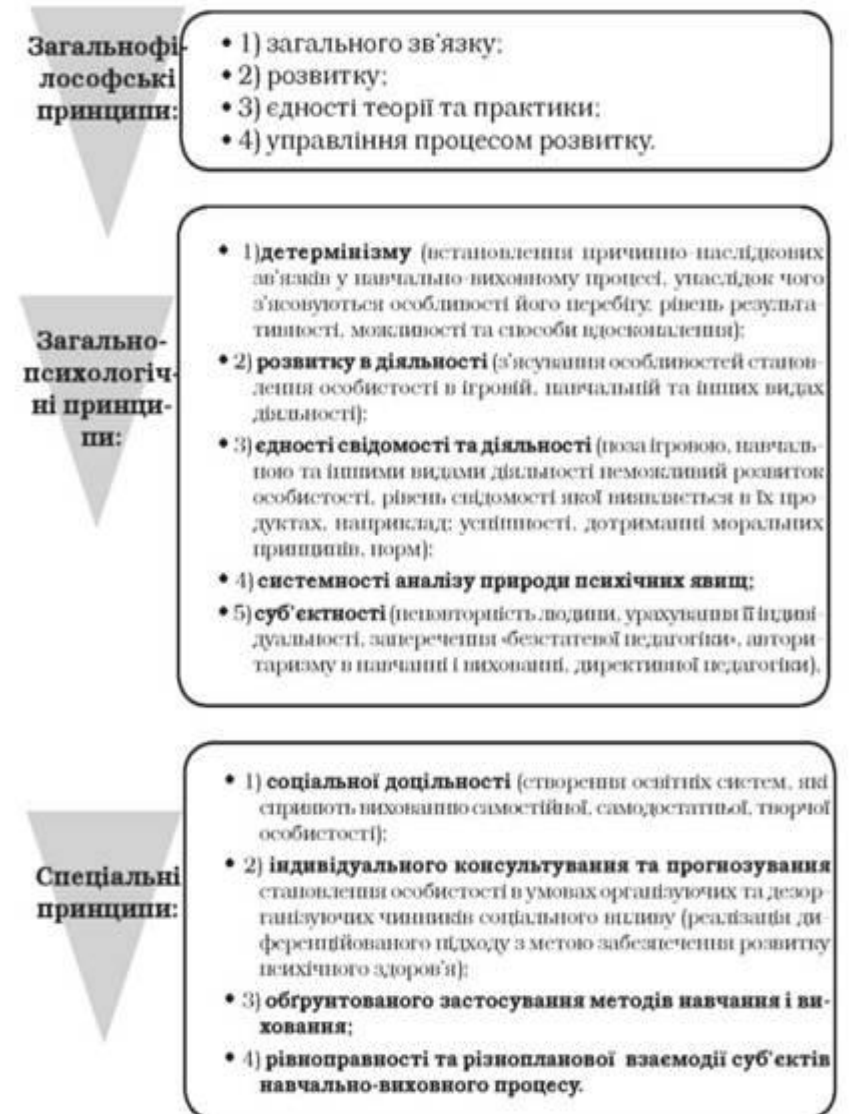

Рис. 1.1.3. Принципи педагогічної психології

ПРОБЛЕМИ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

▣ Деякі теоретичні проблеми педагогічної психології:

- ▣ 1) психологічний зміст навчально-виховного впливу, педагогічної діяльності (створення освітніх систем для забезпечення гармонійної соціалізації особистості як гарантії державної та національної безпеки);
- ▣ 2) загальні питання психології навчання і виховання в школі, управління навчально-виховним процесом (як основна проблема);
- ▣ 3) цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності та суспільно значущих якостей особистості;
- ▣ 4) особливості навчання і виховання на різних вікових етапах;
- ▣ 5) зв'язок педагогічної психології з практикою педагогічної діяльності, суміжними галузями психолого-педагогічного знання (педагогіка, соціальна психологія тощо);
- ▣ 6) соціальні стихійні та організовані впливи на процес навчання і виховання;
- ▣ 7) вплив на процес навчання і виховання вікових еволюційних, революційних та ситуаційних змін;
- ▣ 8) співвідношення інтелектуальних та особистісних змін у психічному розвитку в процесі навчання і виховання;
- ▣ 9) мотиви навчання;
- ▣ 10) психологічні основи розвивального навчання.

▣ Деякі прикладні проблеми педагогічної психології:

- ▣ 1) психологічна готовність учителів до педагогічної праці;
- ▣ 2) психолого-педагогічне обґрунтування методів виховного впливу;
- ▣ 3) побудова навчально-виховного процесу з різновіковими групами, наприклад з дітьми 6-річного віку;
- ▣ 4) побудова навчально-виховного процесу з винятковими дітьми (обдарованими, з фізичними вадами, "ліворукими", "лівшами" тощо);
- ▣ 5) з'ясування впливу вікових криз на процес навчання і виховання;
- ▣ 6) способи участі батьків у навчанні та вихованні власних дітей як актуальне соціальне питання дня;
- ▣ 7) міжособистісна взаємодія суб'єктів начально-виховного процесу (учнів, батьків, учителів);
- ▣ 8) нейтралізація негативного соціального впливу на дітей;
- ▣ 9) упровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес;
- ▣ 10) забезпечення конкурентоспроможності учнів в умовах вибору професії після закінчення школи та інших ситуаціях;
- ▣ 11) прогнозування навчально-виховного процесу.

Стратегічні теоретичні завдання педагогічної психології:

▣ 1. Основні:

- ▣ 1) порівняльний аналіз психолого-педагогічної думки, яка сформувалася на теренах колишнього СРСР та в умовах України як суверенної держави, з метою з'ясування перспектив розвитку педагогічної психології, її місця в системі світового наукового знання в нових соціально-економічних умовах, які склалися в країні з 1990-х років;
- ▣ 2) вивчення впливу на процес навчання і виховання культурно-історичних, етнічних, соціально-економічних умов (мова; досягнення науково-технічного прогресу, мистецтва; суспільні норми поведінки тощо);
- ▣ 3) вивчення рушійних сил індивідуального розвитку психіки;
- ▣ 4) удосконалення методологічних основ наукових досліджень, створення концепцій навчання і виховання тощо.
- ▣ 5) з'ясування психологічних основ самовиховання тощо;

▣ 2. Супутні:

- ▣ 1) вивчення динаміки сприйнятливості суб'єктами навчання і виховання стихійних та організованих соціальних впливів;
- ▣ 2) з'ясування механізмів навчання і виховання та умов, необхідних для повноцінного психічного розвитку;
- ▣ 3) вивчення впливу індивідуально-типологічних, статевих відмінностей на можливості засвоєння знань тощо;
- ▣ 4) з'ясування впливу вікових особливостей спілкування на навчання і виховання;
- ▣ 5) вивчення закономірностей формування в школярів активного самостійного і творчого мислення;
- ▣ 6) з'ясування особливостей мотивації навчання, причин неуспішності;
- ▣ 7) вивчення взаємин у дитячому і дорослому середовищах;
- ▣ 8) вивчення особливостей педагогічної діяльності, наприклад: індивідуальних професійних стилів педагогів, способів міжособистісної взаємодії з учнями тощо.

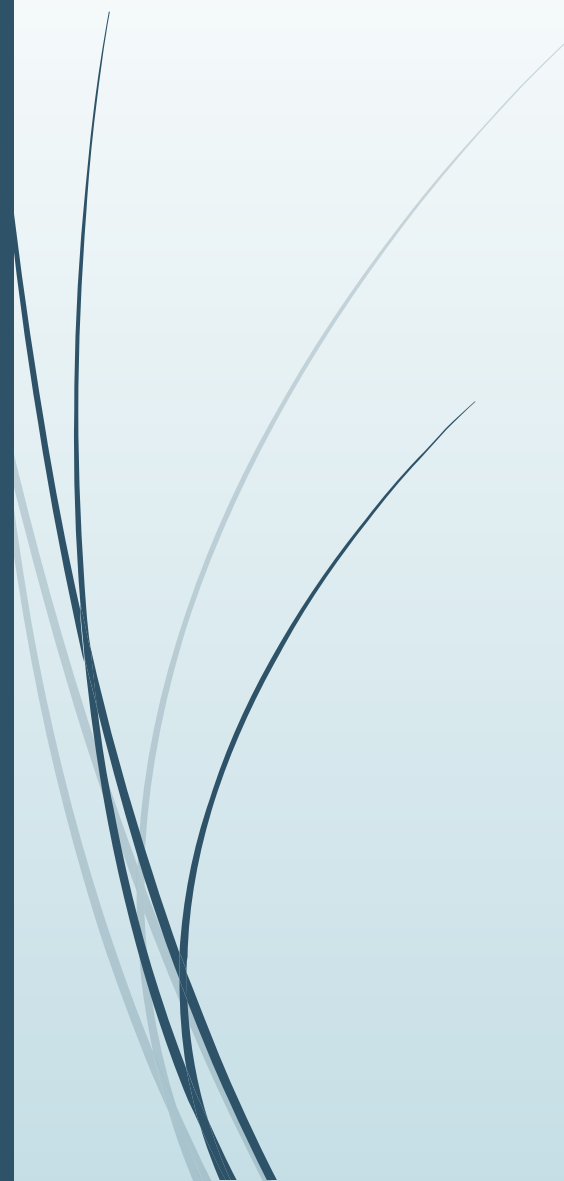
Стратегічні прикладні завдання педагогічної психології:

▣ 1. Основні:

- ▣ 1) дослідження умов, які забезпечують оптимізацію навчально-виховного процесу, наприклад: з'ясування особливостей комп'ютеризації в системі навчально-виховного впливу;
- ▣ 2) створення методичної бази для контролю за процесом психічного розвитку дитини в процесі навчання і виховання;
- ▣ 3) організація оптимальних умов для дитячої діяльності та спілкування;
- ▣ 4) розробка інноваційних навчально-виховних технологій та їх упровадження в практику педагогічної діяльності;
- ▣ 5) удосконалення психолого-педагогічних засад індивідуального стилю педагогічної діяльності;
- ▣ 6) удосконалення психолого-педагогічних основ професійної майстерності;
- ▣ 7) встановлення критеріїв розумового розвитку та визначення умов, які забезпечують успішний психічний розвиток;
- ▣ 8) вивчення питань, які пов'язані з індивідуальними особливостями дітей;
- ▣ 9) вивчення закономірностей виховного процесу, обґрунтування методів виховного впливу.

▣ Супутні:

- ▣ 1) організація консультативної допомоги суб'єктам навчально-виховного процесу;
- ▣ 2) розробка способів прогнозування навчально-виховного процесу, педагогічної діяльності в цілому;
- ▣ 3) реалізація методів управління навчально-виховним процесом;
- ▣ 4) нейтралізація в громадськості спрощених уявлень про педагогічну психологію;
- ▣ 5) вивчення особливостей навчання і виховання з винятковими дітьми (обдарованими, інвалідами, соціально знедоленими, "ліворукими", "лівшами" тощо);
- ▣ 6) подолання педагогічного авторитаризму в навчально-виховному процесі, педагогічних стереотипів, міфів про абсолютні можливості навчально-виховного впливу;
- ▣ 7) оптимізація взаємодії суб'єктів навчання і виховання;
- ▣ 8) популяризація знань з педагогічної психології.

Дякую за Увагу!